

Meri-Lapin työllisyyspalvelut – seutufoorumi 6.6.2023

Työllisyystiimi

Esityksen sisältö

TE-2024 uudistuksen keskeinen sisältö, tavoitteet ja aikataulu

Meri-Lapin kuntien taustatietoja

Sopimus ja palvelusuunnitelma

Vastuukuntamallista

Organisaatio ja asiakkaiden prosessit

Kunnille (järjestäjälle) siirtyvät TE-palvelut sekä valtiolle jäävät palvelut

Arviolta noin 100 yksittäistä palvelua tai osatehtävää

Henkilöasiakkaan palvelut	Yritys- ja työnantajapalvelut (TA)	Valtion tehtäviä
Tieto- neuvonta ja ohjauspalvelut Työväliitys (ml. Kansainvälinen työnhaku)		• Kansallisten suuryritysten työväliitys • Äkillisten rakennemuutostilanteiden palvelut • KV-rekrytointi (Work In Finland) ja EURES • Työlupatehtävät • TE-live • TE-digi • Oikeudellisen tuen palvelut • Työttömyysturvatehtävät (vaativat asiantuntijalausunnot) ja valtakunnallinen työttömyysturvaneuvonta • Palkkaturvatehtävät • TE-ASPA • Onni- matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin palvelut nuorille • Toimivien PK-yritysten kehittämispalvelut ja BF-palvelut
• Työnhakijan lakisääteinen palveluprosessi (POMA) • Palvelutarpeen arviointi, työnhakukeskustelut ja asiakassuunnitelmien laatiminen sekä palveluohjaus: • Asiantuntija-arvioinnit • Työ- ja koulutuskokeilu, työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu, palkkatuki ja oppisopimus • Valmennuspalvelut • Viranomaispäätökset ja -lausunnot • Kulukorvaukset • Monialaiset yhteispalvelut TYP ja ”nuorten TYP” • Aktivointisuunnitelma • Kotopalvelut • Työkykykoordinaattorin palvelut • Muutosturvapalvelut	Alkavan yrityksen palvelut • Starttiraha • Valmennus- ja koulutuspalvelut Työnantaja- ja yrityspalvelut • Työnantaja- ja yrityskäynnit • Työpaikkailmoitukset (ml. EURES ja kolmansien maiden työnhaku) • Ehdokashaku, esittely ja ehdokasasettelu • Työtarjoukset • Rekrytointitilaisuudet ja kampanjat • Yhteishankintakoulutukset • Palkkatuki • Työkokeilu (sopimukset) • Työolosuhteiden järjestelytuki • Vuorotteluvapaa • Muutosturvapalvelut	
Johtaminen ja kehittäminen Hallinto- ja tukipalvelut Digitaaliset palvelut		

Huomioit:

- Työnantaja- ja henkilöasiakaspalvelut integroitu toisiinsa.
- Työvoimaviranomaisen toimivalta keskeisessä osassa eri palveluita
- Lain määrittelemät palvelut yllä olevaa suppeampia, palveluiden nykytila alueellisesti laajempi (tuotteistukset)

- | Kuntakokeilussa tällä hetkellä hoidettavat asiakokonaisuudet
Kunta mukana prosessissa kumppanina/kehittäjänä

TE 2024 uudistuksen tavoitteena:

- Laadukkaat ja saumattomat asiakaspalvelut sekä työnhakijoille että työnantajille samasta paikasta – Seudullisesti tarkoittaa kuntakohtaisia yksiköitä
- Paikallisesti ja kasvokkain tarjottava palvelu (uusi asiakaspalvelumalli)
- Mukaan parhaat paikalliset käytännöt kuntien ja TE-toimiston yhteistyöstä
- Kunnissa kokonaisvoimavarat käytössä työllisyyden edistämiseen ja elinvoiman vahvistamiseen
- Työllisyystuloksiin kannustava rahoitusjärjestelmä - Vastuut ja velvoitteet ovat samassa paikassa kun resurssit ja vaikuttamismahdollisuudet
- Työllisyydenhoidon siirtyessä kuntien vastuulle kasvaa samalla kuntien elinvoimatehtävä ja vastuu työnantajien osaavan työvoiman saatavuudesta merkittävästi

Työllisyyden edistämisen ekosysteemi

Järjestämisvastuusta

- Vaaditaan 20 000 työvoiman pohja
- Tällä hetkellä päätökset yhteistoiminta-alueen valmisteluun sitoutumisesta: Tornio, Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Ylitornio
- Myös muiden kuntien liittyminen yhteistoiminta-alueeseen on täysin mahdollista.
- Yhdessä kaikki kuusi kuntaa muodostavat työvoimamäärältään yli 25 000 yhteistoiminta-alueen
- Organisoitumisvaihtoehtoja on kuntalain mukaisesti vastuukunta tai kuntayhtymä
- Sopimus yhteistoiminta-alueesta ja palvelusuunnitelma toimitettava ministeriöön 31.10.2023 mennessä

Meri-Lapin yhteistoiminta-alueen taustatietoja

	Kemi	Keminmaa	Simo	Tervola	Tornio	Ylitornio	Yhteensä
Kaikki työnhakijat yhteensä	2 349	645	231	260	1 813	364	5383
Työttömät työnhakijat	1 170	296	109	123	842	184	2724
Laaja työttömyys (Työttömät+aktivointipalveluissa)	1 783	444	161	191	1 346	276	4201
Rakennetyöttömät yhteensä	689	154	51	68	477	111	1550
Pitkäaikaistyöttömät	316	71	20	32	234	59	732
Rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät	164	33	14	15	117	27	370
Palveluilta työttömäksi jääneet	179	44	14	18	106	21	
Palveluilta palveluille siirtyneet	30	7	3	3	20	4	
Alle 25-v. nuoret työttömät	135	31	5	12	121	11	315
Ulkomaalaiset työttömät	112	6	1	6	47	10	
Aktivointiaste %	34,4	33,3	32,1	35,7	37,5	33,3	
Työmarkkinatukea vähintään 300 päivää	342	64	19	16	234	36	
Kunnan osuus työmarkkinatuesta v. 2022	1 866 207	318 671	90 016	84 840	1 169 443	197 285	3 726 462

Työnhakijoiden sijoittuminen palvelulinjoille, poikkileikkaustieto tammikuu/2023

Kaikki työnhakijat/työttömät työnhakijat

Palvelulinja	Kemi	Keminmaa	Simo	Tervola	Tornio	Ylitornio	Yhteensä	Osuus työttömistä %
Työnvälitys	612 / 276	249 / 103	98 / 50	89 / 43	583 / 253	141 / 63	1772 / 788	33 %
Osaamisen kehittäminen	400 / 203	112 / 56	27 / 13	60 / 34	342 / 164	42 / 17	983 / 487	20,4 %
Tuetun työllistämisen palvelut	705 / 417	128 / 58	56 / 35	70 / 35	364 / 219	100 / 49	1423 / 813	34 %
Monialainen yhteispalvelu TYP (TE, Hva, Kela)	320 / 184	27 / 14	18 / 9	9 / 5	143 / 74	19 / 11	536 / 297	12,6 %
Yhteensä							4 714 / 2 385	100 %

nro	Kunta	Asukasluku 2020	Laskennallinen kustannus	Valtionosuuden lisäys, €	Nettovaikutus (tulot - menot), €	Siirtymäajan 1. vuoden rahoitus	Siirtymäajan 2. vuoden rahoitus	Rahoitus siirtymäajan jälkeen
		59 653	8 247 655	5 706 717	-2 540 939	6 977 186	6 341 951	5 706 717
240	Kemi	20 437	3 155 011	2 236 628	-918 383	2 695 819	2 466 224	2 236 628
241	Keminmaa	7 984	828 831	658 901	-169 931	743 866	701 383	658 901
751	Simo	2 950	442 805	220 413	-222 391	331 609	276 011	220 413
845	Tervola	2 925	379 153	271 524	-107 629	325 338	298 431	271 524
851	Tornio	21 467	2 850 361	1 978 430	-871 931	2 414 396	2 196 413	1 978 430
976	Ylitornio	3 890	591 495	340 820	-250 674	466 158	403 489	340 820

- Henkilö- ja toimintakustannukset 1 992 000 € (24%)
- Työvoimakoulutukset 1 437 000 € (17%)
- Palkkatuki (kunnat ja yksityinen) 4 087 000 € (50%)
- Valmennukset ja asiantuntija-arvioinnit 333 000 € (4%)
- Starttiraha 396 000 € (5%)
- Kaikki yhteensä 8 247 000 €

Työttömyysturvan kustannukset jäävät jokaisen kunnan maksettavaksi

päiviä	rahoitusvastuu
0-99	0 %
100-199	10 %
200-299	20 %
300-399	30 %
400-699	40 %
700-	50 %

Kunta	Asukasluku v. 2019 lopussa	Nykytila € v. 2019	Uudistus v. 2019 tasossa	Muutos vuoden 2022 tasossa (lisäys)	Muutos Per asukas €
Kemi	20 707	1 819 835	3 508 356	1 797 963	87
Keminmaa	8 079	275 919	621 924	368 441	45
Simo	2 988	64 921	133 747	73 287	25
Tervola	3 001	116 198	210 651	100 575	34
Tornio	21 602	1 118 516	2 463 456	1 432 112	66
Ylitornio	3 918	133 636	289 228	165 677	42

Työttömyysturvan lisäys korvataan kunnille

Kuntien nykyiset palvelut

Kunta	Kunnan työllisyyspalvelujen htv:t v. 2023	Kunnan työllisyyspalvelujen rahoitus v. 2023	Työttömyysturvan kuntaosuus TA 2023	Kunnan työllisyyspalvelut
Kemi	12 henkilöä: 5 (+2 hallintosihteeriä) 5 hanketyöntekijää	Tulot 540 000 Menot -3 870 000 Netto -3 330 000 (sis. Tmt-kuntaosuuden)	1 600 000 €	Velvoitetyöllistäminen, kesätyöllistäminen, työllistäminen, kuntalisä, työpaja ostopalveluna, ohjaus ja neuvonta, Pointti, Ohjaamo, hankkeet (palvelut, asiakastyö ja -ohjaus, työnvälitys, työhönvalmennus, rekrytilaisuudet)
Keminmaa	2	Tulot 175 000 Menot -854 000 Netto -680 000 (sis. Tmt-kuntaosuuden)	300 000 €	Henkilökohtainen asiakaspalvelu, ohjaus ja neuvonta, velvoitetyöllistäminen, kuntatyöllistäminen, kesätyöllistäminen, työhönvalmennus, hanketyö, työpaja.
Simo	1	Tulot 75 000 Menot -475 000 Netto -400 000 (sis. Tmt-kuntaosuuden)	80 000 €	Velvoitetyöllistäminen, työpaja, kesätyöt, kuntatyöllistäminen, palveluohjaus.
Tervola	1	Tulot 110 000 Menot -346 000 Netto -236 000 (sis. Tmt-kuntaosuuden)	100 000 €	Työnhakijan ohjaus ja neuvonta, velvoitetyöllistäminen, kuntatyöllistäminen, kesätyöllistäminen, nuorten työpajatoiminta, työhönvalmennus ja osaamisen vahvistamisen.
Tornio	12 henkilöä: 7 TE-taustaisia (valtio) 5 kuntataustaisia (+ 2 hankehaku)	Tulot 350 000 Menot -2 503 000 Netto -2 153 000 (sis. Tmt-kuntaosuuden)	1 180 000 €	Velvoitetyöllistäminen, kesätyöllistäminen, kuntatyöllistäminen, kesätyöseteli, kuntalisä, Ohjaamo (tulossa), TE-palvelut, työhönvalmennus, rekrytilaisuudet, ohjaus- ja neuvonta
Ylitornio	1,5	Tulot 150 000 Menot -728 400 Netto -578 400 (sis. Tmt- kuntaosuuden)	165 000 €	Työllisyyskoordinaattori, työvalmentaja, kuntatyöllistäminen, velvoitetyöllistäminen

Miksi vastuukuntamalli?

- Vastuukuntamalli on organisoitumisen tapa, jossa lain perusajatus ja henki parhaiten toteutuu.
- Rahoitus ja vastuu samalla taholla, lähellä kuntaa. Vrt. nykytila
- Kunnan kasvava rooli elinvoiman vahvistamisessa; työllisyyden edistäminen olennainen osa ja tärkeä pitää omissa käsissä.
- Kunnilla on vuosien kokemus ja osaaminen työllisyysasioista, erilaisista kokeiluista, haastavimman (ja kalleimman) kohderyhmän palvelutarpeista sekä viranomaisvelvoitteiden hoitamisesta.
- Kunnan ja valtion resurssit yhdistyvät
- Kuntien tiivis yhteistyö jo valmisteluvaiheessa
- Vahva hankintaosaaminen työllisyyspalveluiden suunnitteluista niiden hankintaan

Vastuukuntamallissa järjestämisvastuu on lautakunnalla, joka on perustettu tätä tehtävää varten

- ✓ Tehtävien hoidosta järjestämisvastuussa on yhteinen toimielin. Toimielin vastaa palveluiden ja muiden toimenpiteiden:
 - yhdenvertaisesta saatavuudesta
 - tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä
 - tuottamistavasta
 - tuottamisen valvonnasta
 - viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä
- ✓ Vastuukunnan hallinnointivelvoitteeseen taloushallinto, henkilöstöhallinto, yleishallinto, it ja digipalvelut, hankintaprosessit, tilat, sopimukset
- ✓ TE-hallinnon henkilöstö siirtyy lähtökohtaisesti vastuukunnan palvelukseen

Kokemuksia kahden toimintakulttuurin ja palveluiden yhteensovittamisesta

- Kunnilla pitkä kokemus, vahva panostus ja osaaminen työllisyyden ja elinvoiman edistämisessä
- Palveluprosessien yhteiskehittämistä ja toimintatapojen tavoitteellista yhteensovittamista
- Päivittäin yhdessätekemistä
- Meri-Lapin TYP, sopimuksellinen yhteispalvelu v. 2003-2014 ja lakisääteinen vuodesta 2015 alkaen, kuntavetoinen toimintamalli. Lapin TYP johtoryhmän puheenjohtajuus Kemillä ja Torniollla.
- Työllisyyden kuntakokeilu v. 2012 – 2015 (Kemi, Rovaniemi-Ranua), kunnille suurempi vastuu vaikeimmin työllistyvien palveluista.
- Alueellinen työllisyyskokeilu 2017-2018 (Kemi, Tornio, Rovaniemi, Kemijärvi ja Sodankylä) Kunnat vastasivat pitkäaikaistyöttömien palveluista ja niiden järjestämisestä.
- Työllisyyden kuntakokeilu v. 2021-2024 (Tornio, Rovaniemi, Kemijärvi ja Sodankylä). Laaja viranomaisvastuu TE-palveluiden toteuttamisesta.
- Työtä Kemissä!-hanke 2020-2023, Pointti yhteispalvelu, Tiimivalmennus asiantuntijoille ja johdolle, Ohjaamon jory
- Kokemukset rakennemuutoksista: Metsä Fibre ja Stora Enson ÄRM ja muutosturvapalvelut, Outokummun rakennemuutos case

Organisaatio ja prosessit

Yhteistoiminta-alueen kunnat

Yhteistoiminta-alueen lautakunta

Palvelujohtaja

Palvelujohtaja

Substanssiesihenkilöt 2-4

Kuntakohtaiset toimipisteet

Vastuukuntamallissa

- ✓ Yhteistoiminta-alueen kunnat valitsevat keskuudestaan vastuukunnan
- ✓ Lautakunnassa jäsenet edustavat kuntaansa
- ✓ Lautakunnan kokoonpanosta sovitaan sopimuksessa
- ✓ Kuntakohtainen resursointi halutun palvelutason ja -tarpeen mukaisesti (muistaen lain lähtökohdat lähipalveluista)
- ✓ Kunnat vastaavat omista kustannuksistaan, myös työmarkkinatuen maksuvastuut kaikilla kunnilla erikseen
- ✓ Palveluiden järjestämisen lähtökohdaksi siirtyvät kuntakohtaiset valtionosuudet ja kuntakohtainen menobudjetti
- ✓ Kunnan työllistämistoimet mahdollista organisoida joko lautakunnan alaisuuteen tai pitää kunnassa

(Lähde: Ohje kuntien TE-palvelut 2024 -uudistuksen yhteistoimintasopimuksessa määrättävistä asioista: Kuntaliitto.)

Palveluprosessit/
operatiivinen taso

Lautakunta

Operatiivinen johto

Kuntatyöryhmä

Hyvinvointialueen
palvelut

Kuntakohtaiset palveluyksiköt

Tiimit

Henkilö-
asiakas-
palvelut
ja

Palvelu-
tarpeen
arviointi
POMA

Työnantaja
ja
yritys-
palvelut

Työnvälitys
Työllistymisen
tuki
Työvoiman
välitys

Osaamisen ja
koulutuksen
palvelut

Monialainen
yhteispalvelu

Maahanmuutto
ja kotopalvelut

Yrittäjän ja
alkavan yrittäjä
palvelut

Htv:t
Asiakkaiden
ja palvelu-
tarpeiden
mukaisesti
Ohjaamo
Pointti

Htv:t
Asiakkaiden
ja palvelu-
tarpeiden
mukaisesti

Htv:t
Asiakkaiden
ja palvelu-
tarpeiden
mukaisesti

Htv:t
Asiakkaiden
ja palvelu-
tarpeiden
mukaisesti

Htv:t
Asiakkaiden
ja palvelu-
tarpeiden
mukaisesti
Ohjaamo

Htv:t
Asiakkaiden
ja palvelu-
tarpeiden
mukaisesti

Kuntien elinvoima- ja hyvinvointipalvelut, koulutuspalvelut, kotopalvelut, järjestöt

Lakisääteinen asiakaspalvelumalli

Koulutus ja osaamisen
kehittäminen:

Lappia, Redu, Lukiot, Lapin
AMK, Lapin Yliopisto, Luovi,
alueen kansanopistot ja
kansalaisopistot

Palvelualustat:

Ohjaamot Kemi/Tornio, Pointti,
kuntakohtaiset palvelupisteet,
pop-up toiminta

Hyvinvointi ja terveys:

Hyvinvointialue, TYP työ,
säätiöt, KELA, muut
palveluntuottajat, Kuntien HYTE
-työ.

Hankkeet

Seudullinen palveluekosysteemi

Hankintojen pääperiaatteet:

- Asiakaslähtöisyys
- Paikallisuus
(inhouse)
- Dynaamisuus

Ostopalvelut:

Lappia koulutus Oy, muut
oppilaitokset, säätiöt, työpajat,
oma tuotanto, elinkeinoyhtiöt,
muut palveluntuottajat

Yrityspalvelut ja Alkavan
yrittäjän palvelut:

BusinessTornio, Digipolis,
Tervolan Elinkeino-yhtiö, kuntien
muut elinkeinopalvelut, SYP

Työllistäminen ja
työnantajayhteistyö:

Yritykset, 3. sektori, kaupungit
ja kunnat, säätiöt, Työkanava
Oy, Elinkeino-yhtiöt,
Henkilöstövuokraus, SYP

Talous ja hallinto vastuukuntamallissa

- Sopimuksen mukaisten tehtävien taloudenhoito on vastuukunnan vastuulla. Yhteisen toimielimen talous on osa vastuukunnan talousarviota.
- Talousarvio perustuu palvelusuunnitelmaan, joka valmistellaan yhdessä jäsenkuntien kanssa (työllisyystiimi).
- Yhteinen toimielin tekee vastuukunnan valtuustolle esityksen talousarviosta ja suunnitelmavuosista.
- Määräys, miten sopimuksen mukaisia tehtäviä seurataan vastuukunnan talousarviossa ja kirjanpidossa.
- Tulosalue > kuntakohtaiset kustannuspaikat > yhdenmukaiset tilit
- Työllisyysalueen talousseurannassa tulee pyrkiä läpinäkyvyyteen ja ajantasaisuuteen, jotta esimerkiksi mahdollisiin budjettipoikkeamiin pystytään reagoimaan ajoissa.
- Määräys työllisyysalueen kulujen jaon perusteista palveluiden mukaisesti.
- Määräykset yhteisen hallinnon kulujen jakamisesta sopijakuntien kesken ja kirjanpidon järjestäminen kuntakohtaisten maksuosuuksien laskentaa varten.

Lähde: Ohje kuntien TE-palvelut 2024 -uudistuksen yhteistoimintasopimuksessa määrättävistä asioista: Kuntaliitto.

Kiitos.